

Algemeen veiligheids-, gezondheids- en milieureglement voor contractanten bij de uitvoering van opdrachten voor Electrabel Productie

Februari 2014

Algemeen veiligheids-, gezondheids- en milieureglement voor contractanten bij de uitvoering van opdrachten voor Electrabel Productie

INHOUD

1. DOEL.....	4
2. TOEPASSELIJKE WETGEVING EN NORMERING.....	4
2.1. Veiligheids-, gezondheidsaspecten.....	4
2.1.1. Algemene bepalingen.....	4
2.1.2. Rookverbod (vanaf 1 januari 2006).....	4
2.1.3. Interims en studenten.....	5
2.1.4. Arbeidstijden.....	5
2.1.5. Managementsystemen (VCA, VCU, OHSAS).....	5
2.2. Milieuaspecten.....	5
2.2.1. Algemene bepalingen.....	5
2.2.2. Managementsystemen (ISO 14001, EMAS).....	5
3. VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE CONTRACTANT.....	6
4. ORGANISATIE VAN DE OPDRACHTEN.....	9
4.1. Informatieplicht voor de contractant.....	9
4.2. Controleplicht door Electrabel.....	9
4.3. Identificatie, toegang en werkvergunningen.....	9
4.3.1. Identificatie van contractant en werknemer.....	9
4.3.2. Toegang.....	10
4.3.3. Fotograferen - Filmen - GSM - Soortgelijke apparaten.....	10
4.3.4. WERKVERGUNNING (WORK PERMIT).....	10
4.3.5. Graafvergunning.....	10
4.3.6. Testvergunning.....	11
4.4. Coördinatie van de werkzaamheden.....	11
4.4.1. Algemene bepalingen.....	11
4.4.2. Tijdelijke of mobiele bouwplaatsen (KB 25 januari 2001 - 19 januari 2005).....	11
4.4.3. Taal.....	12
5. VOORSCHRIFTEN INZAKE ARBEIDSMIDDELEN EN GEVAARLIJKE PRODUCTEN GEBRUIKT DOOR DE CONTRACTANT.....	13
5.1. Keuze en gebruik van arbeidsmiddelen (AM).....	13
5.1.1. Algemene bepalingen.....	13
5.1.2. Werken in explosiegevaarlijke ruimten.....	14
5.1.3. Werken aan rivierwaterkringen.....	14
5.1.4. Steigers.....	14
5.2. Gebruik door de contractanten van arbeidsmiddelen in eigendom van Electrabel.....	15
5.3. Keuze en gebruik van Collectieve Beschermingsmiddelen (CBM).....	15
5.3.1. Signalisatie en afbakening.....	15
5.3.2. Afbakening van werkposten, putten, vloeropeningen.....	15
5.4. Keuze en gebruik van Persoonlijke Beschermingsmiddelen (PBM).....	16
5.5. Keuze en gebruik van gevaarlijke producten.....	16
6. HYGIËNE.....	18
7. MILIEUVOORSCHRIFTEN.....	19
7.1. Te verstrekken algemene informatie.....	19
7.2. Afval en overtollige materialen.....	20
7.3. Milieu-incidenten en -ongevallen.....	20
7.4. Bescherming van de bodem en het water.....	21
7.5. Verpakkingen.....	21
7.6. Rationeel gebruik van energie en grondstoffen.....	21
7.7. Opslag van brandstoffen op de bouwplaats en voeding van de machines.....	21

7.8. Schoonmaak van de arbeidsplaats	21
8. PRAKTISCHE RICHTLIJNEN IN GEVAL VAN ARBEIDSONGEVAL	22
8.1. Algemene bepalingen	22
8.2. Bijna-ongevallen	23
8.3. Incidenten.....	23
8.4. EHBO23	
9. NOODSITUATIES.....	24
9.1. Noodnummer.....	24
9.2. Brandbescherming.....	24
9.2.1. Branddeuren	24
9.2.2. Preventie	24
9.2.3. Vuurvergunning	24
9.2.4. Brandbestrijding.....	25
9.2.5. Acties in geval van brandalarm	25
10. SPECIFIEKE VEILIGHEIDS-, GEZONDHEIDS- EN MILIEU-MAATREGELEN EIGEN AAN DE ENTITEIT	25
11. BIJLAGEN	25
11.1. Bijlage 1.....	25
11.2. Bijlage 2.....	28
11.3. Bijlage 3.....	29
11.4. Bijlage 4.....	30
11.5. Bijlage 5.....	31
11.6. Bijlage 6.....	33

15	Feb 2014	Annex 1
14	Sept 2013	2.1.1
13	Jan 2013	1, 2.1.5, 3, 4.3.6, 5.1.4, 5.3.2, 7.2, 8.1, 8.2, Bijlage 1, Bijlage 2, Bijlage 3, Bijlage 4, Bijlage 6
12	Dec 2011	Bijlage 1
11	Nov 2011	2.1.3., 3, 5.5, 8.1,
10	Nov 2010	3, 4.2, 4.3.4, 4.3.5, 5.1.1, 5.2, 5.3.2, 5.4, 5.5, 7.1, 8.3. Bijlagen 1 en 2
9	Dec 2009	1, 2.1.3, 2.1.5, 3, 4.3.1, 4.4.1, 4.4.2, 4.4.3, 5.1.1, 5.4, 5.5, 9.2.2.
8	Juni 2008	§ 2.1.4, 2.2.1, 2.2.2, 3, 4.1, 4.3.1, 4.4.1, 4.4.3, 5.1.1, 5.1.4, 5.3.2, 5.4, 5.5, 6, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 7.7, 7.8, 8.1, 8.2, 9.1, 9.2.3, 10 en bijlagen
7	Sept 2007	§ 3, 4.3.1, 5.1.4, 8.1
6	Dec 2006	§ 2.1.1., 2.1.3., 2.1.5., 4.4.3., 5.1.2., 8.1.
5	Nov 2006	§ 4.4.3.
4	Juni 2006	§ 2.1.1., 2.1.2., 2.1.3., 2.1.4., 2.1.5., 2.2.1., 2.2.2., 4.2., 4.3.3., 4.3.4., 4.4.2., 4.4.3., 5.1.1., 5.1.2., 5.1.3., 5.1.4., 5.3.1., 5.3.2., 5.4.1., 5.5., 6., 7.2., 7.3., 7.4, 8.2., 8.3., 9.1., 9.2.1. à 9.2.5.,
2	Juni 2003	
Versie	Datum	Wijzigingen

1. DOEL

De onderstaande maatregelen hebben betrekking op opdrachten die op aanvraag of voor rekening van Electrabel op een van de sites van Electrabel Productie worden uitgevoerd. Het huidige document vult de algemene voorwaarden aan met specifieke voorwaarden voor de Productie, opgenomen op dezelfde internet site.

Onder contractanten wordt verstaan, ondernemingen van buitenaf en zelfstandigen (bouwdirecties) zoals beschreven in de Welzijnswet van 4 augustus 1996.

Dit document heeft ook tot doel de veiligheids-, gezondheids- en milieuvoorschriften nader te omschrijven voor de contractant. Het moet hem toelaten zijn werknemers en werknemers van eventuele subcontractanten de nodige informatie te verstrekken met betrekking tot de risico's en de maatregelen die, inzake gezondheid en welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun opdracht alsook de milieuwetgeving, van toepassing zijn in de inrichting van de opdrachtgever.

De contractant is verplicht om deze passende informatie aan zijn werknemers en eventuele subcontractanten en zelfstandigen door te geven zodat alle werkzaamheden, leveringen en diensten in opdracht van Electrabel, door contractanten, subcontractanten en hun respectieve werknemers, in veilige omstandigheden en conform dit reglement kunnen verlopen.

2. TOEPASSELIJKE WETGEVING EN NORMERING

2.1. Veiligheids-, gezondheidsaspecten

2.1.1. Algemene bepalingen

Alle geldende wettelijke bepalingen inzake de veiligheid en gezondheid zijn van toepassing, onder andere:

- de Wet van 4 augustus 1996 'betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk' en de uitvoeringsbesluiten hiervan;
- de Codex¹;
- het ARAB²;
- het AREI³;
- het KB van 25 januari 2001, gewijzigd door het KB van 19 januari 2005, betreffende 'de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen';
- het KB van 22 juni 1999 tot vaststelling van de veiligheidswaarborgen welke apparaten en beveiligingssystemen, bedoeld voor gebruik op plaatsen waar ontploffingsgevaar kan heersen, moeten bieden (ATEX)
- het KB van 26 maart 2003 betreffende het welzijn van de werknemers die door explosieve atmosferen gevaar kunnen lopen (ATEX)
- de Wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers en het KB van 9 juni 1999 betreffende dezelfde kwestie.

De specifieke bepalingen: "**Onze regels die levens redden**" geldig voor alle werknemers van de groep GDF SUEZ, uitzendkrachten en contractanten, maken integraal deel uit van de "**algemene bepalingen**" inzake veiligheid en gezondheid. Deze elementaire regels met als doelstelling "**nul dodelijke ongevallen**" zijn opgenomen in bijlage 6 van huidig document.

2.1.2. Rookverbod (vanaf 1 januari 2006)

Het KB van 19 januari 2005 'betreffende de bescherming van de werknemers tegen tabaksrook' verbiedt uitdrukkelijk het roken op elke arbeidsplaats met uitzondering van die in open lucht. De eventuele plaatsen waar het personeel mag roken (buitencabines) zijn in punt 10 vermeld.

¹ Codex

Code over het Welzijn op het werk

² ARAB

Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming

³ AREI

Algemeen Reglement voor de Elektrische Installaties

2.1.3. Interims en studenten

Electrabel Productie aanvaardt op haar sites geen uitzendkrachten of studenten bij het personeel van de contractant. Indien de contractant echter om bijzondere redenen uitzendkrachten inzet voor werkzaamheden, dan dient hij daarvoor van tevoren de schriftelijke toestemming aan te vragen bij de zoneverantwoordelijke, met opgave van de reden. De toegestane werkzaamheden volgens de bepalingen voorzien in het KB van 15 december 2010 'tot vaststelling van maatregelen betreffende de veiligheid en de gezondheid op het werk van uitzendkrachten', en de andere geldende wetgeving. In dat geval dienen de contractanten vóór het begin van de werkzaamheden en bij elke wijziging aan de opdrachtgever Electrabel een lijst van uitzendkrachten over te maken.

De firma die uitzendkrachten tewerkstelt, is tevens verantwoordelijk voor hun veiligheid en hun welzijn, in overeenstemming met de wetgeving in dat verband.

2.1.4. Arbeidstijden

De arbeidsduur mag het aantal uren per dag en per week niet overschrijden dat door de wet is vastgesteld.

2.1.5. Managementsystemen (VCA, VCU, OHSAS)

Electrabel kiest bij voorkeur contractanten die een BESAC-, VCA- of OHSAS-managementsysteem inzake veiligheid toepassen en die de certificering van hun systeem hebben verkregen. Voor buitenlandse firma's worden de andere gecertificeerde veiligheidsmanagementsystemen onderzocht.

Hetzelfde is van toepassing voor subcontractanten.

2.2. Milieuaspecten

2.2.1. Algemene bepalingen

Alle relevante wettelijke bepalingen i.v.m. milieu zijn van toepassing, waaronder:

- VLAREM (I&II)⁴, VLAREMA⁵, VLAREBO⁶ en de toepasselijke decreten (Vlaanderen);
- De milieuwetgeving in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest IBGE⁷/ BIM⁸, ... (Brussel);
- Het milieuwetboek in het Waalse Gewest, de decreten en besluiten die erop betrekking hebben;
- De federale wetgeving;
- De toepasbare Europese verordeningen;
- De plaatselijke toepasbare reglementering in het bijzonder, als de wetgeving op de beschermingsgebieden voor winning, op de 'Natura 2000' gebieden, op de geklasseerde sites, enz. betrekking heeft op de sites, zie de '**specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieumaatregelen eigen aan de entiteit**' – zie punt 10.

2.2.2. Managementsystemen (ISO 14001, EMAS)

Aangezien de sites een milieumanagementsysteem hebben uitgewerkt (bv. EMAS, ISO 14001), moet de contractant dit systeem strikt naleven.

Electrabel kiest bij voorkeur ondernemers die een managementsysteem inzake milieu ISO 14001 toepassen.

⁴ VLAREM

VLAams REglement voor Milieuvergunning

⁵ VLAREMA

VLAams REglement betreffende het duurzaam beheer van Materiaalkringlopen en Afvalstoffen

⁶ VLAREBO

VLAams REglement voor BOdemsanering

⁷ IBGE

Institut bruxellois pour la gestion de l'environnement

⁸ IBGE/BIM

Institut bruxellois pour la gestion de l'environnement

3. VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE CONTRACTANT

De contractant is verantwoordelijk voor de veiligheid, de gezondheid en het milieu bij de opdrachten die hem worden toevertrouwd. De contractant heeft de leiding en het gezag over zijn personeel en over zijn subcontractanten. Hij moet daartoe alle maatregelen nemen. De veiligheids-, gezondheids- en milieuvoorschriften, opgenomen in dit basisdocument, moeten door de contractant aan zijn personeel, en op contractuele wijze aan zijn subcontractanten opgelegd worden. De contractant staat er borg voor dat zijn werknemers de voorschriften naleven, alsook dat hun subcontractanten deze voorschriften op hun beurt opleggen aan hun werknemers (cf. bijlage 1).

De contractant garandeert dat zijn personeel, dat op een site van Electrabel werkt, in het bezit is van alle competenties (diploma en opleidingen) die nodig zijn voor de uitvoering van de taken die hun worden toegewezen en dat het geslaagd is voor de nodige medische geschiktheidstests. De contractant moet zijn eventuele subcontractant verplichten om het competentieniveau te behalen dat noodzakelijk en voldoende is voor de uitvoering van de taken. De nodige competenties moeten kunnen aangetoond worden en Electrabel behoudt zich het recht voor om de competenties te verifiëren die de werknemers van de contractanten en de eventuele subcontractanten moeten bezitten.

De contractant bezorgt Electrabel, voorafgaand aan alle prestaties, de coördinaten van de werkverantwoordelijke. Deze laatste zal ter plaatse aanwezig zijn en zal altijd bereikbaar zijn tijdens het uitvoeren van prestaties.

De contractant zal niet elk deel van de fabricatie van goederen, de uitvoering van elk deel van diensten of werken, in onderaanneming geven aan derden, en hij zal ook bepaalde delen van goederen/diensten of werken niet bij derden aankopen, zonder het voorafgaand schriftelijk akkoord van de opdrachtgever - Electrabel. Dit akkoord wordt overgelaten aan de beoordeling van de opdrachtgever - Electrabel, met uitzondering van de aankoop van onbetekenende en niet doorslaggevende bestanddelen.

Als een dusdanig akkoord vereist is, dan zal de contractant dit ten gepaste tijde aanvragen, en het zal alle technische gegevens van de opdracht of het contract bevatten, en hij zal aan de opdrachtgever - Electrabel een lijst overhandigen met de subcontractanten waarop de contractant beroep zou kunnen doen, en dit om de opdrachtgever - Electrabel in staat te stellen om de aanvraag te analyseren en zijn akkoord te geven of te weigeren. De onderaanneming is beperkt tot één niveau (onderaanneming door subcontractanten wordt niet aanvaard door Electrabel).

De contractant is in zijn hoedanigheid van werkgever bij wet verplicht om erop toe te zien dat alle schikkingen worden getroffen om te vermijden dat een zwangere werkneemster blootgesteld wordt aan risico's die gevaarlijk zijn voor haar of voor het kind. Dit versterkte toezicht wordt uitgeoefend tijdens de zwangerschaps- en borstvoedingsperiode van de werkneemster. De contractant zal niet aarzelen om bijkomende informatie te vragen omtrent de risico's eigen aan Electrabel tijdens het werk op een van de sites van Electrabel. Op basis van het geheel van risico's waarvan hij kennis heeft, zal hij onderzoeken of er een gevaar is voor de werkneemster en of haar de toegang tot de werf moet worden ontzegd. In ieder geval **IS HET WERK IN WARME ZONE (zone in een kerncentrale waar er een risico bestaat op straling) VERBODEN VOOR ZWANGERE VROUWEN EN VROUWEN DIE BORSTVOEDING GEVEN.**

Onverminderd de verplichtingen van de contractant ten overstaan van de werkneemster zal de bekendmaking van de situatie van de werkneemster aan de werkverantwoordelijke van Electrabel, door haarzelf of met haar instemming, Electrabel ook in staat stellen om erop toe te zien dat de contractant de werkneemster niet blootstelt aan voor haar gevaarlijke risico's.

De contractant is aansprakelijk voor de schade veroorzaakt door zijn personeel en zijn subcontractanten. Hij zal Electrabel vrijwaren van alle vorderingen van derden dienaangaande. Tot dekking van de aansprakelijkheid zal de contractant de nodige verzekeringen onderschrijven.

Indien de contractant de verplichtingen inzake het welzijn van de werknemers en inzake het respect voor het milieu niet naleeft, kan Electrabel, na schriftelijke ingebrekestelling, alle nodige maatregelen treffen op kosten van de contractant. Dit kan zelfs gaan tot het verwijderen van de terreinen van Electrabel van de betreffende contractant en zijn medewerkers. De contractant is ertoe gehouden onmiddellijk ieder personeelslid te vervangen waarvan de opdrachtgever meent dat deze de goede uitvoering van de opdrachten in het gedrang brengt door hetzij zijn ongeschiktheid, hetzij zijn slechte wil of zijn kennelijk wangedrag. Indien de contractant beroep doet op subcontractanten, dient de contractant deze bepalingen ook contractueel op te leggen aan zijn subcontractanten. Als de contractant de vereiste maatregelen niet neemt ten opzichte van zijn subcontractanten, die in gebreke blijven met betrekking tot het welzijn van de arbeiders, dan kan Electrabel deze zelf nemen op kosten van de contractant.

De contractant moet garanderen dat zijn werknemers over aangepaste arbeidsmiddelen (AM⁹), collectieve (CBM¹⁰) en persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM¹¹) beschikken, en dat zij deze gebruiken volgens de wettelijke en plaatselijke voorschriften en volgens de risicoanalyses. Dit geldt ook voor de eventuele subcontractant.

De contractant moet zijn personeel gecontroleerde AM leveren die voldoen aan de reglementaire voorschriften, in goede staat zijn en overeenstemmen met de verstrekte informatie (bij de bestelling en tijdens vergaderingen) en de uit te voeren werken. Dat geldt ook voor de subcontractant.

Voor aanvang van de werken moet de contractant de verantwoordelijke van Electrabel een lijst overhandigen met ALLE gereedschappen, uitrustingen, toestellen en materialen die hij heeft meegebracht, en de verantwoordelijke van Electrabel of de persoon die deze laatste heeft aangeduid, heeft toestemming om deze te allen tijde op de site te controleren. Daartoe wordt het betreffende materiaal correct en duidelijk gemerkt.

De werktuigen en mobiele elektrische toestellen die in een ontplofbare atmosfeer gebruikt zullen worden, zullen een ATEX-certificaat voor het soort betrokken zone hebben. Een kopie van de ATEX-certificaten zal voor aanvang van de werken aan de verantwoordelijke van Electrabel overhandigd worden.

De contractant zal de Opdrachtgever-Electrabel, zo nodig eerst mondeling - daarna zo vlug mogelijk **schriftelijk** - op de hoogte brengen van elke omstandigheid die hem in de onmogelijkheid zou stellen om zijn opdracht onder veilige omstandigheden uit te voeren in overeenstemming met de betreffende voorschriften en het werk stoppen.

Eventueel toezicht door een aangestelde van Electrabel beperkt zich in principe tot de uitvoering van het contract en brengt voor de partijen geen enkele overdracht van bevoegdheid of verantwoordelijkheid met zich mee. Nochtans heeft Electrabel, in het belang van de veiligheid en de gezondheid van haar eigen werknemers en in het belang van het milieu, het recht de prestaties te controleren, het gebruik van onveilig materieel, werktuigen en/of werkmethodes te verbieden en de prestaties te stoppen totdat de oorzaak is weggenomen.

De contractant, zijn aangestelden (coördinator, preventieadviseur, ...) of subcontractanten hebben geen recht op een vergoeding in de mate dat zij voor het ontstaan van de onveilige toestand verantwoordelijk zijn.

De richtlijnen en raadgevingen die Electrabel aan de contractant verstrekt over de toepassing van de diverse voorschriften kunnen de contractanten in generlei mate ontheffen van hun uitsluitende verantwoordelijkheid. De contractant onzegt zich in dat opzicht elk recht om enig verhaal tegen Electrabel te doen gelden of om de vennootschap omwille daarvan medeverantwoordelijk te stellen.

De contractant zal, ieder jaar, uiterlijk op 30 april, de FG (frequentiegraden), de EG (ernstgraden) en de GEG (globale ernstgraden) meedelen, zoals vermeld in zijn IDPB-verslag dat naar de FOD Werkgelegenheid en Sociaal Overleg wordt verstuurd. Hij zal deze gegevens voor ieder van zijn contractanten meedelen. De contractant zal de hiervoor vermelde inlichtingen versturen naar het e-mailadres: safety-procurement@electrabel.com

⁹ AM Arbeidsmiddelen: zijn alle op de arbeidsplaats gebruikte machines, toestellen, gereedschappen en installaties (bv. hefwerktuigen, toestellen, ladders ...)

¹⁰ CBM Collectieve beschermingsmiddelen: zijn technische middelen die een gevaar op de arbeidsplaats afschermen van alle personen die mogelijk aan dit gevaar worden blootgesteld (bv. trapeleuning, borstwering ...)

¹¹ PBM Persoonlijke beschermingsmiddelen: zijn uitrustingen die door een persoon gedragen kunnen worden en de persoon beschermen tegen de blootstelling aan gevaar (bv. handschoenen, helm, bril, ...)

De contractant zal (3-maandelijks) de volgende gegevens in verband met zijn prestaties op een site van Electrabel Productie versturen naar het e-mailadres: safety-procurement@electrabel.com

- Het aantal gepresteerde uren;
- Het aantal ongevallen met arbeidsongeschiktheid;
- Het aantal dagen arbeidsongeschiktheid
- Het aantal dodelijke ongevallen;
- Het aantal ongevallen met permanente arbeidsongeschiktheid;

Deze informatie moet ieder jaar op 30 april, 31 juli en 31 oktober van het lopende jaar en op 31 januari van het volgende jaar worden meegedeeld.

De contractant zal dezelfde gegevens voor ieder van zijn eigen contractanten versturen naar het e-mailadres: safety-procurement@electrabel.com.

Deze gegevens zullen per zone worden opgesplitst; deze zones bestaan uit onderstaande sites:

Zone Zuid: Saint-Ghislain, Amercoeur, Awirs, Coe, Esch-sur-Alzette, Butgenbach, Robertville, Bevercé, Heid de Goreux, Lorcée, La Vierre, Orval, turbojet Deux-Acres Turon en Cirreux;

Zone Noord: Drogenbos, Schaarbeek, Kallo, Schelle, Herdersbrug, Ruien, Rodenhuize, BASF Zandvliet, Aalst, Knippegroen turbojet Buda, Volta, Beerse, Noordschote, Zelzate, Zedelgem, Zeebrugge, Aalter; warmtekrachtkoppeling: Sappi, BP Chembel, Indaver, Ineos-Phénol, Isvag, Monsanto, Total, Degussa Evonik, Lanxess Bayer en Lanxess Rubber, Syral, VPK Oudegem, Zeebrugge (Fluxys), APNED (Rotterdam); ketel: Bekaert Zwevegem;

Tihange;

Doel;

Gecentraliseerde dienst (EMS) Gedecentraliseerde eenheden: gasmotor, windmolens, ...

4. ORGANISATIE VAN DE OPDRACHTEN

4.1. Informatieplicht voor de contractant

Vooraleer de opdrachten aan te vatten:

- zal de contractant, in geval de aard van de activiteiten specifieke risico's bevat, deze meedelen aan de Opdrachtgever-Electrabel en, indien nodig, aan andere aanwezige contractanten, om hen toe te staan de nodige maatregelen te kunnen nemen ter bescherming van hun personeelsleden en het milieu. Dit geldt ook in het geval er specifieke risico's verbonden zijn aan de door de contractant gebruikte materialen, machines en materieel. De contractant dient zijn getroffen veiligheids-, gezondheids- en milieumaatregelen mee te delen aan de Opdrachtgever-Electrabel via zijn preventieplan Veiligheid, Gezondheid en Milieu.
- zal de contractant ter plaatse een bezoek brengen aan de terreinen waar de opdrachten moeten uitgevoerd worden om op deze wijze de werkomstandigheden te leren kennen, zodat hij alle noodzakelijke veiligheids-, gezondheids- en milieumaatregelen kan treffen op basis van een risicoanalyse. Dit zal hij meedelen aan de Opdrachtgever-Electrabel via zijn preventieplan Veiligheid, Gezondheid en Milieu ('risicoanalyse contractant').

4.2. Controleplicht door Electrabel

De toegang tot de installaties van Electrabel wordt vóór de werkzaamheden gekoppeld aan een voorafgaande controle, in één van de vier volgende Europese talen (NL-F-E-D), van de effectieve kennis van de bijzondere regels en veiligheids-, gezondheids- en milieuvorschriften van iedere werknemer van de contractant en van zijn subcontractanten. Er is geen enkele schadevergoeding mogelijk indien een werknemer de toegang geweigerd wordt. De modaliteiten van deze controleplicht zijn terug te vinden in de '**specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieumaatregelen eigen aan de entiteit**' – zie punt 10.

De minimumscore voor toegang tot de installaties van Electrabel bedraagt 70%, tenzij de lokale eisen strenger zijn.

4.3. Identificatie, toegang en werkvergunningen

4.3.1. Identificatie van contractant en werknemer

Elke contractant is verplicht om vóór de aanvang van de opdrachten een document te overhandigen aan de Opdrachtgever-Electrabel met identificatiegegevens van de contractant, zijn aangestelden, zijn werkverantwoordelijke en zijn preventieadviseur. Worden subcontractanten ingeschakeld, dan dient dit document opgemaakt te worden per subcontractant en door de betrokken subcontractant ondertekend te worden **met vermelding van de naam van de onderneming waarvoor hij/zij werkt**.

Onverminderd andere contractuele bepalingen is voor niet-EG-werknemers een '**arbeidsvergunning**' of **arbeidskaart** vereist bij aanvang van de werken.

Limosa

- Het gaat om een voorafgaande elektronische aangifte voor alle werknemers, stagiairs en zelfstandigen die tijdelijk in België komen werken.
- Praktisch:
  - Een Limosa-melding is noodzakelijk voor:
    1. de werknemers die gewoonlijk in een ander land dan België werken en in België komen werken;
    2. de werknemers die in een ander land dan België zijn aangeworven en die in België komen werken;
    3. de stagiairs die volledig of gedeeltelijk stage lopen in België in het kader van een studieprogramma of een beroepsopleiding in het buitenland;
    4. de zelfstandigen die tijdelijk een activiteit van zelfstandige in België komen uitoefenen, zonder er permanent te verblijven.
  - De Limosa-melding moet worden ingevuld voordat die werknemers op de werf aankomen (www.limosa.be).

Bij hun aankomst aan de bewaakte in- en uitgang verifieert de toegangscontrole of de werknemers van een buitenlandse onderneming of de zelfstandigen die prestaties in België komen verrichten, in het bezit zijn van een Limosa-1 attest.

Als de attesten niet beschikbaar zijn, dan mag Electrabel de toegang tot de site weigeren aan de betrokken werknemers, of hen van de site verwijderen, totdat de formaliteiten naar tevredenheid zijn vervuld. Het niet naleven van bovenstaande bepalingen kan ook een reden zijn om het contract ten nadele van de contractant te verbreken.

4.3.2. Toegang

De toegang tot de centrale, tot de gebouwen of tot de terreinen van Electrabel wordt enkel verleend aan personen, voertuigen en goederen waarvan de aanwezigheid aldaar om strikt zakelijke redenen vereist is en dit enkel gedurende de periode nodig voor de uitvoering van de opdrachten.

De toegangsmodaliteiten tot een centrale, de gebouwen of de terreinen zullen geval per geval bepaald worden en worden verder verduidelijkt in **'specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieumaatregelen eigen aan de entiteit' onder punt 10.**

De Belgische wegcode is van toepassing, alsook de plaatselijke voorrangs-, verbods- en gebodstekens.

Buiten de werkuren mag geen rollend materieel, gebruikt door de contractant in de centrale, op de terreinen of langs de wegen op het domein, gestationeerd blijven tenzij met de uitdrukkelijke toelating van de verantwoordelijke van Electrabel en mits de speciale veiligheidssignalisatie door de contractant wordt aangebracht.

De toegangswegen tot de terreinen van Electrabel dienen steeds vrij te blijven, zowel voor het binnenkomen als voor het uitgaande personeel, voor bezoekers of hulpdiensten (zoals brandweer). De opening en sluiting van de poorten is beperkt tot de toegangstijd waarvoor verwezen wordt naar de **'specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieumaatregelen eigen aan de entiteit' onder punt 10.**

4.3.3. Fotograferen - Filmen - GSM - Soortgelijke apparaten

Fotograferen, filmen of het maken van video-opnames – ook via GSM, PDA of soortgelijke apparaten – kan enkel worden toegelaten via een 'schriftelijk attest' verleend door de zoneverantwoordelijke, in samenspraak met de dienst corporate security.

Het gebruik van GSM's en alle andere apparaten in hetzelfde zendbereik (bluetooth, WIFI, ...) is ten strengste verboden in de lokalen waar zich elektronische apparatuur bevindt, tenzij uitdrukkelijke toelating werd verleend (zie pictogrammen).

4.3.4. WERKVERGUNNING (WORK PERMIT)

Enkel mits het overhandigen door Electrabel van een werkvergunning en in het bijzonder na bespreking van de vereiste beheersmaatregelen en de interne regels met betrekking tot de organisatie van de opdrachten en de testen, mogen de opdrachten van start gaan.

Het is strikt verboden installatieonderdelen (afsluiters, pompen, ...) te manipuleren, tenzij hiervoor via de werkvergunning een expliciete toelating wordt gegeven. De toelating tot manipuleren vervalt zodra de werkvergunning terug is binnengebracht bij de Opdrachtgever-Electrabel.

Meer gedetailleerde vereisten inzake werkvergunningen kunnen zijn opgelegd in de **'specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieumaatregelen eigen aan de entiteit' – zie punt 10.**

De werkvergunning is onderworpen aan een evaluatie van de specifieke risico's van de installaties en de speciale veiligheidsmaatregelen die genomen zijn om de vastgestelde risico's te verminderen. Als de uitvoerende van de contractant zich op de werkplek aanbiedt in gezelschap van de persoon van Electrabel die met de werkzaamheden belast is, wordt er een last minute risicoanalyse (LMRA) uitgevoerd.

4.3.5. Graafvergunning

Als er om diverse redenen in de bodem van de site gegraven moet worden, is er naast een werkvergunning tevens een graafvergunning nodig.

De graafvergunning is een ondertekend document dat bij de werkvergunning wordt gevoegd. Het vermeldt het resultaat van het zoeken naar ondergrondse infrastructuren en hun eigenaar, de aanwezige risico's en de acties die ondernomen moeten worden om persoonlijk letsel en beschadiging van de ondergrondse infrastructuur te voorkomen in geval van graafwerkzaamheden.

4.3.6. Testvergunning

Een test is de werking nagaan van één of meerdere toestellen of kringen

- ofwel voor, tijdens of na de uitvoering van onderhoudswerken (bijvoorbeeld: draairichting van een motor),
- ofwel tijdens de werking (normaal of specifiek bedrijf) (bijvoorbeeld: meting van trillingen).

Een test kan er ook in bestaan dat men één of meerdere toestellen of kringen in een bijzondere bedrijfsconfiguratie plaatst om specifieke handelingen op de installaties uit te voeren (bijvoorbeeld: de start van oplichtingspompen). In beide gevallen betreft het een actie beperkt in de tijd.

Enkel mits het overhandigen door Electrabel van een testvergunning kunnen de testen van start gaan

4.4. Coördinatie van de werkzaamheden

4.4.1. Algemene bepalingen

De contractanten en Electrabel dienen samen te werken bij de uitvoering van de maatregelen inzake veiligheid, hygiëne, gezondheid en milieu en hun optreden te coördineren. Ingeval er op dezelfde locatie personeel van Electrabel en de contractant tewerkgesteld wordt, dienen de te treffen veiligheids-, gezondheids- en milieuvorzorgen te worden bepaald in overleg met de Opdrachtgever-Electrabel en overeenkomstig de bij Electrabel geldende veiligheids-, gezondheids- en milieuvoorschriften.

Electrabel zal het optreden van de externe ondernemingen coördineren en de samenwerking tussen deze ondernemingen en Electrabel verzekeren. De contractant verbindt zich ertoe samen te werken met Electrabel en de andere contractanten voor het nemen van de maatregelen i.v.m. het welzijn van het personeel en het respect voor het milieu tijdens de uitvoering van de opdracht. **Daartoe zal de Opdrachtgever-Electrabel, vóór de aanvang van de opdrachten, schriftelijk de naam van een verantwoordelijke coördinator voor de werken meedelen.**

Er zal steeds een vergadering worden georganiseerd op het ogenblik van de opening van de werf waarop de aanwezigheid van de contractant, de subcontractant en hun preventieadviseur is vereist. Eén of meerdere coördinatievergaderingen zullen georganiseerd worden om zo een goede coördinatie van de veiligheids-, gezondheids- en milieumaatregelen te waarborgen. Elke partij kan zich laten bijstaan door een expert.

Alle relevante instructies en beslissingen betreffende veiligheid, gezondheid en milieu, die genomen worden tijdens deze vergaderingen, zullen schriftelijk worden vastgelegd en worden onmiddellijk van kracht.

4.4.2. Tijdelijke of mobiele bouwplaatsen (KB 25 januari 2001 - 19 januari 2005)

Bij opdrachten waarbij deze KB's van toepassing zijn, dienen de contractanten, evenals de subcontractanten en zelfstandigen waarop de contractant beroep doet, buiten de richtlijnen opgenomen in dit document, de specifieke verplichtingen ervan te volgen, te weten:

- bepalingen van toepassing op alle bouwplaatsen (afdeling VI);
- toepassen algemene preventieprincipes (art. 50 en minimumvoorschriften in bijlage III);
- samenwerking en communicatie met alle tussenkomende partijen op de bouwplaats, inzake preventie en bescherming (art. 51);
- naleven van de gekregen instructies (art. 52);
- gebruik van geschikte arbeidsmiddelen (art. 53);
- gebruik van geschikte PBM's (art. 53);
- kennisgeving door de bouwdirectie van elk ernstig ongeval aan de inzake arbeidsveiligheid bevoegde ambtenaar binnen de voorziene termijn en volgens de wettelijke vereisten (art. 54).

Indien een contractant beroep doet op een subcontractant, dient hij de Opdrachtgever-Electrabel hiervan op de hoogte te stellen.

Electrabel maakt de keuze voor de veiligheidscoördinator, ongeacht de omvang van de bouwplaats.

De contractant zal aan de veiligheidscoördinator alle noodzakelijke informatie in verband met de gezondheid en veiligheid met betrekking tot de bouwplaats geven en hem uitnodigen op elke vergadering, ook deze met subcontractanten, waar aspecten van gezondheid-veiligheid aan bod komen.

Het veiligheids-, gezondheids- en milieuplan, opgesteld voor de bouwplaats, evenals de aanbevelingen van de coördinator, dienen door de contractant (eventuele subcontractanten en zelfstandigen) strikt te worden gerespecteerd.

Voor 'grote werfinstallaties' bespreekt de contractant zijn voorstel tijdig met de Opdrachtgever-Electrabel betreffende de inplanting van alle tijdelijke installaties, de benodigde elektrische voedingsspanningen en stroomsterkten en andere nutsvoorzieningen.

4.4.3. Taal

Tijdens de gehele duur van de opdracht dient de contractant door een verantwoordelijke persoon op de werf vertegenwoordigd te zijn. Deze verantwoordelijke dient de taal, van het taalgebied waarin de opdracht dient uitgevoerd te worden, voldoende vlot te beheersen teneinde alle mondelinge en schriftelijke instructies in de desbetreffende taal vanwege de opdrachtgever - Electrabel vlot te kunnen begrijpen. Alle werknemers van de contractant dienen minstens één van de hierna vermelde talen machtig te zijn: Nederlands, Engels, Frans, Duits. Indien de contractant een beroep doet op werknemers die de taal van het taalgebied niet machtig zijn, dient de verantwoordelijke, **minimaal één per shift en per site**, in staat te zijn alle instructies op een vlotte en begrijpelijke wijze te vertalen van de taal van het taalgebied naar de ta(a)l(en) gesproken door zijn werknemers, en vice versa. De contractant die een beroep doet op onderaannemers, verplicht deze tot een zelfde talenkennis in hoofde van hun verantwoordelijke of hun respectievelijke personeelsleden. De personeelsleden van de contractant die de taal van het taalgebied niet spreken, dragen een helm waarop het telefoonnummer (GSM of beeper) vermeld is van de verantwoordelijke die de taal beheerst.

Indien de contractant niet kan voldoen aan alle in voorafgaande paragraaf omschreven vereisten van taalkennis, moet de lokale zoneverantwoordelijke van Electrabel of iemand door hem aangeduid een evaluatie uitvoeren. Hij zal slechts na het nemen van passende maatregelen de toelating van de contractant op de werf al dan niet verlenen.

5. VOORSCHRIFTEN INZAKE ARBEIDSMIDDELEN EN GEVAARLIJKE PRODUCTEN GEBRUIKT DOOR DE CONTRACTANT

5.1. Keuze en gebruik van arbeidsmiddelen (AM)

5.1.1. Algemene bepalingen

Alleen de AM welke, rekening houdend met de omstandigheden en risico's verbonden aan de omgeving waar de opdrachten worden uitgevoerd (zoals water, schokken, warmte, koude, stof, ontplofbare atmosfeer), beantwoorden aan de veiligheids-, gezondheids- en milieueisen, mogen gebruikt worden. Deze AM zijn aangepast aan de gebruikers, goed onderhouden en verkeren in goede staat.

De afgeleverde keuringsattesten of controlebewijzen, die door een in België erkende instelling worden geleverd, dienen zich steeds bij de betreffende AM te bevinden zodat zij ter beschikking zijn van de Opdrachtgever-Electrabel, de externe dienst voor technische controle op de werkplaats en de met het toezicht belaste ambtenaar.

Alle AM die aan een verplichte (periodieke en/of wettelijke) keuring onderworpen zijn, moeten duidelijk gemerkt zijn om bovenvermelde controles mogelijk te maken. Indien de (sub)contractant VCA-gecertificeerd is, moet de keuringsvervaldatum duidelijk op deze AM terug te vinden zijn volgens de eisen van vraag 10.2 VCA (versie 2008).

De organisatie van de werf, met inbegrip van de plaatsing van het materieel en de machines, mag de exploitatie van de site niet hinderen. Het opslaan van materieel mag enkel op die plaatsen, aangewezen door een verantwoordelijke, aangeduid door Electrabel.

Bij het beëindigen van de dagtaak zullen alle AM van de contractanten tegen misbruik beveiligd worden. Losliggende stukken zullen van de arbeidsplaats worden verwijderd of stevig bevestigd. De contractant is verplicht om te waken over het opbergen en het in veiligheid brengen van de AM om te vermijden dat ze zouden verdwijnen. In het geval van verdwijning, kan Electrabel hiervoor niet aansprakelijk gesteld worden. Alleszins dienen de nodige voorzorgen genomen te worden opdat bij slechte atmosferische omstandigheden, zoals storm en bliksem, hieruit geen gevaarlijke toestanden kunnen voortvloeien.

Alle arbeidsmiddelen moeten worden gebruikt volgens de door de constructeur gegeven instructies, zodat de werknemers niet in gevaar worden gebracht. De contractant verzekert er zich van dat de werknemers die het AM gebruiken voorafgaand aan het gebruik kennis genomen hebben van de genoemde instructies en deze ook begrepen hebben.

Alle personen onderworpen aan een veiligheidsfunctie, een functie met verhoogde waakzaamheid of een activiteit met een welbepaald risico (bestuurders en bedieners van kranen, voertuigen, hefwerktuigen enz.), zoals gedefinieerd in de wet van 28 mei 2003 (art. 2.1°, 2.2° en 2.3°), moeten in het bezit zijn van een technisch bevoegdheidsattest en van een geldige medische geschiktheidverklaring, afgeleverd door een arbeidsgeneesheer. De machines, toestellen (o.a. hijswerktuigen, hoogtewerkers) en voertuigen mogen enkel bediend worden door deze bevoegde personen.

De elektrische lasposten:

- moeten voldoen aan AREI art. 57 - KB van 30 januari 2004;
- het keuringsattest mag niet ouder zijn dan 1 jaar.

De werkzaamheden in besloten ruimten vragen speciale aandacht en moeten met de opdrachtgever van Electrabel voorbereid worden, volgens de van kracht zijnde procedure.

5.1.2. Werken in explosiegevaarlijke ruimten

De contractanten moeten voor werkzaamheden in explosiezones bij de technisch verantwoordelijke van Electrabel naar de situatie in deze zones informeren en de ATEX-richtlijn naleven (zie het in 2.1.1 genoemde KB). Verder zijn een toestemming tot het verrichten van werkzaamheden en een risicoanalyse vereist vooraleer met de werkzaamheden in deze zones wordt begonnen. De preventieve maatregelen (bijv. gebruik van antistatische schoenen en werkkledij, gebruik van elektrische apparaten met EX-beschermingsgraad) zijn van toepassing en er dient specifiek gereedschap (bijv. toestellen met perslucht) te worden gebruikt.

Vóór de aanvang van de werkzaamheden, moet bevoegd personeel altijd overgaan tot een voorafgaand onderzoek inzake explosieveiligheid.

5.1.3. Werken aan rivierwaterkringen

Bij werkzaamheden waarbij blootstelling aan biologische agentia mogelijk is, dient er steeds een risicoanalyse te worden uitgevoerd in samenwerking met de technische verantwoordelijke op de site.

Teneinde legionella- en Naegleria-fowleri besmetting te voorkomen, dient bij werkzaamheden waarbij aerosols kunnen vrijkomen, steeds aangepaste adembescherming gedragen te worden. Indien filtermaskers aangewend worden, moeten die van het **FFP3SL-type** zijn.

Bij lange interventies dient verplicht een persluchtmasker of een geventileerde hoofdkap gebruikt te worden.

5.1.4. Steigers

Toepasselijke wetgeving:

- ARAB, art. 434 en Codex over Welzijn op het Werk, Titel IV, hoofdstuk II, afdeling IV, "Arbeidsmiddelen voor tijdelijke werkzaamheden op hoogte"
- Europese richtlijn 2001/45/EG ("sociale" richtlijn) en omzetting in Belgische wetgeving, koninklijk besluit van 31 augustus 2005 betreffende het gebruik van arbeidsmiddelen voor tijdelijke werkzaamheden op hoogte

De Code van Goede Praktijk Stellingbouw zoals algemeen onderschreven door de Vereniging van Stellingbouwbedrijven is eveneens van toepassing

Steigers mogen enkel gebruikt worden waarvoor ze gebouwd werden. Het is voor de gebruikers van een steiger verboden structurele wijzigingen aan te brengen aan de steiger. Misbruik hierop zal gesanctioneerd worden. Is aan de steiger geen geldig keuringsbewijs bevestigd dan mag de steiger NIET betreden worden.

De steigers zijn zo opgesteld dat ze geen bijkomende risico's inhouden voor het personeel dat zich in de buurt ervan dient te verplaatsen (bv. omweg rond beveiligde doorgangen, niet-toegankelijkheid van nooduitgangen).

De steigers worden iedere week of na iedere wijziging gecontroleerd door een daartoe bevoegde persoon. Die persoon vult het keuringsbewijs in dat op de steiger is aangebracht.

De gebruiker van een steiger dient een opleiding te hebben ontvangen, die hem in staat stelt de kennis en vaardigheden te verwerven die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van zijn taken. Deze opleiding omvat in het bijzonder:

- preventie maatregelen voor de risico's op vallen van personen of voorwerpen,
- de voorwaarden inzake toelaatbare belasting,
- veiligheidsmaatregelen bij veranderende weersomstandigheden die de veiligheid van de betrokken steiger kunnen beïnvloeden.

Bij werken zoals 'gridstraalwerken' of reinigingswerken worden geperforeerde vloerroosters gebruikt en moet de steiger regelmatig extra gecontroleerd worden op de aanwezigheid van

afval op de steigervloeren. De gebruiker is en blijft verantwoordelijk voor de oorspronkelijke staat van de gebouwde steiger.

Alvorens een steiger te betreden, dient men:

- na te gaan of het keuringsattest aanwezig en volledig ingevuld is
- visueel na te gaan of de steiger veilig kan betreden worden.

De rol van de Externe Dienst voor Technische controle op de Werkplaats bij het opbouwproces van een speciale steiger is een verplichting die Electrabel stelt bovenop de wettelijke verplichtingen.

- Nazicht en goedkeuring van de berekeningsnota van de “speciale steigers, takelsteigers en beweegbare hangsteigers” in opdracht van de steigercoördinator (verantwoordelijk voor montage, demontage en verplaatsing van de steigers)
- Een goedkeuringsattest van deze berekeningsnota (verslag) aan de steigercoördinator overhandigen
- Keuring vóór indienststelling van de “takelsteigers en beweegbare hangsteigers” volgens ARAB art. 280 in opdracht van de steigercoördinator
- De EDTC voert een periodieke controle (3 maandelijks) uit en tekent hierbij het keuringsattest af in opdracht van de steigercoördinator
- De EDTC tekent de keuringsattesten van de “takelsteigers en beweegbare hangsteigers”

5.2. Gebruik door de contractanten van arbeidsmiddelen in eigendom van Electrabel

De AM van Electrabel mogen slechts gebruikt worden mits toestemming van de Opdrachtgever-Electrabel en na ontvangst van de passende schriftelijke gebruiksinstructies. De gebruikende contractant is ertoe gehouden zich vooraf te vergewissen van hun goede staat en goede werking en het gebruik ervan gebeurt op eigen risico en verantwoordelijkheid. Gedurende de volledige gebruiksduur wordt hem het toezicht op het materieel, in de zin van art. 1384 al.1 van het Burgerlijk Wetboek, toevertrouwd. Hij moet de AM teruggeven na gebruik of aan het einde van de periode die met Electrabel overeengekomen is, in dezelfde staat als bij ontvangst. AM die bij het einde van de opdrachten niet ingeleverd worden of beschadigd zijn, zullen op kosten van de gebruikercontractant vervangen of hersteld worden. Electrabel behoudt zich het recht voor om door de contractant een document te laten ondertekenen bij de ontvangst van het geleende materieel.

5.3. Keuze en gebruik van Collectieve Beschermingsmiddelen (CBM)

5.3.1. Signalisatie en afbakening

De contractant is verplicht tot – en verantwoordelijk voor – het aanbrengen van de nodige signalisatie en versperringen zoals voorzien in de bepalingen van de Codex, Titel III hoofdstuk I, Afdeling I. Hij moet ook rekening houden met de procedures van Electrabel.

5.3.2. Afbakening van werkposten, putten, vloeropeningen

De contractant is verplicht tot en verantwoordelijk voor:

- het aanbrengen van collectieve beschermingsmiddelen, zoals leuning en veiligheidsnetten (met name ARAB art. 434.7.1, art 434.8 en 434.9);
- het afschermen van werktuigmachines (KB van 12 augustus 1993 ‘betreffende het gebruik van arbeidsmiddelen’);
- het volgen van de bepalingen opgesomd in de ‘Algemene richtlijnen voor afbakening in de (exclusieve) ruimten van de elektrische dienst’ tijdens werkzaamheden in het toepassingsgebied ervan. Te vragen aan de opdrachtgever Electrabel.

Indien het technisch gezien onmogelijk is collectieve beschermingsmiddelen te voorzien, moet de contractant vervangende persoonlijke beschermingsmiddelen ter beschikking stellen.

De oppervlakte van alle werkzaamheden die werknemers in gevaar kunnen brengen op een andere verdieping dan die waar het werk plaatsvindt, moet worden afgebakend door middel van signalisatie. De bedoeling van die signalisatie, de naam van de vennootschap en van de verantwoordelijke, alsook diens telefoonnummer (GSM of beeper) zullen op een of meer plaatsen op de signalisatie vermeld zijn. Een afbakening is niet toegankelijk en als men in die zone moet binnengaan, zullen een of meer toegangswegen worden geïnstalleerd.

Na het voltooien van de opdrachten moeten alle beschermingen, borstweringen, relingen enz. door de verantwoordelijke contractant in hun oorspronkelijke toestand teruggeplaatst worden, tenzij anders overeengekomen met de Opdrachtgever-Electrabel.

De contractant moet elke gevaarlijke hindernis op de werf signaleren aan zijn contactpersoon van Electrabel op de werf.

5.4. Keuze en gebruik van Persoonlijke Beschermingsmiddelen (PBM)

De contractant stelt aan zijn personeel de nodige werkkledij en beschermingsmiddelen ter beschikking conform de geldende voorschriften, teneinde het personeel toe te laten zijn opdracht in goede veiligheidsomstandigheden uit te voeren. Hij zorgt ervoor dat **zijn uitvoerders ze dragen** en opgeleid zijn voor het gebruik ervan en dit **op de plaatsen** en in de **omstandigheden waar ze verplicht zijn** - (in alle Electrabel-Productie-eenheden is het dragen van de werkkledij, veiligheidshelm (met vermelding van de naam van de werknemer en de firmanaam), de veiligheidsschoenen verplicht in de technische installaties). Het dragen van een gewone veiligheidsbril is in de technische installaties verplicht. Dit geldt ook voor iedere andere plaats waar dit door een specifieke veiligheidssignalisatie is vermeld. De veiligheidsbril is absoluut noodzakelijk voor werkzaamheden zoals slijpen, zagen, ... en als de risicoanalyse dit aanbeveelt. Verder zorgt de werkgever-contractant ervoor dat zijn medewerkers te allen tijde over alle nodige en aangepaste persoonlijke beschermingsmiddelen kunnen beschikken (o.a. gehoorbescherming, veiligheidsharnas, gelaatsbescherming, maskers, beschermzakken, handschoenen, ...) voor het uitvoeren van werkzaamheden waar die vereist zijn. De controle op de draagplicht ervan behoort eveneens tot de verantwoordelijkheid van de contractant.

Voor werkzaamheden op en langs de openbare weg dient kleding met signaalfunctie te worden gedragen (Codex titel VII – hoofdstuk II – bijlage II-16.1).

Als er inbreuken worden vastgesteld op het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen behoudt Electrabel zich het recht voor om veiligheidsmaatregelen te nemen die gaan van een schriftelijke waarschuwing aan de contractant tot de permanente uitsluiting van werknemers van de Business Entity Generation (vervanging door een medewerker met dezelfde competenties door de betreffende contractant en binnen een termijn van 24 uur).

5.5. Keuze en gebruik van gevaarlijke producten

Indien de opdracht kan leiden tot de aanwending van of het contact met gevaarlijke producten, (chemische, kankerverwekkende, mutagene en biologische agentia), dient de contractant de bepalingen van hoofdstuk 1 tot 4 van de Code voor Welzijn op het Werk, Titel V, 'Chemische, Kankerverwekkende, Mutagene en Biologische Agentia' strikt na te leven alsook het Koninklijk Besluit van 20 mei 2011 betreffende de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van de werknemers tegen de risico's van chemische agentia op het werk.

De contractant kan zijn toevlucht nemen tot vervangmiddelen, dit wil zeggen dat hij vermijdt om een gevaarlijk chemisch middel te gebruiken en dit vervangt door een chemisch middel of proces dat, in de omstandigheden waarin het wordt gebruikt, niet of minder gevaarlijk is voor de veiligheid en de gezondheid van zowel zijn werknemers als de werknemers van Electrabel.

Het gebruik van gevaarlijke producten moet tijdens de werkvoorbereiding met de Opdrachtgever-Electrabel besproken worden. Electrabel vraagt de producten te gebruiken die zijn vermeld in de door Electrabel bijgehouden lijst van de 'goedgekeurde producten' (lijst aan te vragen bij de verantwoordelijke van Electrabel voor de bestelling).

Ingeval het noodzakelijk is om een nieuw gevaarlijk product binnen te brengen dat nog niet is goedgekeurd en toegelaten, moet de relevante goedkeuring binnen de 15 werkdagen voor het binnenbrengen van dat product op de werf aan de Opdrachtgever – Electrabel worden aangevraagd op basis van de eSDS-fiche¹². Deze fiche wordt in het Nederlands en het Frans samen met de aanvraag voor onderzoek bezorgd aan de betrokken preventiedienst.

Samen met de aanvraag deelt de contractant de vergunningen (indien van toepassing) en de maximaal toegelaten hoeveelheden van de gevaarlijke producten mee. Deze gevaarlijke stoffen moeten worden beperkt om de geldende wetgeving en de exploitatievergunning van de site te kunnen respecteren.

De gevaarlijke producten zijn opgeslagen in specifieke solide recipiënten, vervaardigd uit een stof die tegen het product bestand is. (De voorkeur gaat uit naar het originele recipiënt van het product.) Deze recipiënten moeten voorzien zijn van het vereiste etiket met de symbolen, R- en S-¹³ of H- en P-¹⁴zinnen, in overeenstemming met de wettelijke bepalingen. Vanaf 1 januari 2010 is er een nieuwe etikettering van toepassing voor stoffen conform de CLP-Verordening nr. 1272/2008/EG. Tussen 2010 en 2015 bestaat er echter een overgangperiode voor de etikettering van mengsels. De contractant zal de nieuwe etikettering gebruiken telkens als er bij hem een gevaarlijk product met deze nieuwe etikettering wordt geleverd.

De tijdelijke opslag moet voldoen aan de wettelijke vereisten, aan deze van de eSDS-fiche en aan de voorschriften van Electrabel. In het bijzonder worden de gevaarlijke vloeibare stoffen, de ontvlambare stoffen en de brandstoffen opgeslagen in hetzij dubbelwandige metalen reservoirs, hetzij in vergaarbakken waarvan de capaciteit overeenstemt met het opgeslagen volume.

Het opslaan van ontvlambare vloeistoffen zal gebeuren in een verluchte ruimte waar geen brandrisico aanwezig is. Ontvlambare (vloeibare of vaste) producten worden opgesloten in een speciale, brandbestendige kast (Rf90).

De contractant staat in voor de door hem gebruikte producten alsook voor het afval dat ontstaan is uit zijn gebruik van deze producten.

Het gebruik van producten of materialen die geklasseerd zijn als kankerverwekkend, mutageen of reprotoxisch in categorie 1 of categorie 2 op basis van de Europese Richtlijn 99/45/EG en zijn amendementen, of geklasseerd in categorie 1a of 1b op basis van de Europese CLP-verordening 1272/2008/EG (klassering, etikettering, verpakking van stoffen en mengsels) ter amendering en intrekking van de richtlijnen 67/578/EG en 99/45/EG en ter amendering van de Europese REACH-verordening 1907/2006/EG is niet toegestaan. Indien het echter echt niet mogelijk is deze materialen te vermijden, mogen ze enkel op de site geïntroduceerd worden na voorafgaande schriftelijke toestemming van de projectleider van Electrabel en de IDPB op basis van een gerechtvaardigde, beargumenteerde aanvraag van de contractant.

Tijdens iedere dienstverlening moet de contractant aan de lokale Care-dienst, en aan de veiligheidscoördinator als die werd aangeduid, een lijst verstrekken met alle (gevaarlijke) gebruikte producten en de plaats waar ze zich bevinden, hun eSDS-fiche alsook de blootstellingsscenario's die overeenstemmen met het gebruik van deze producten op de site, en de toe te passen maatregelen voor risicobeheer. In geval van de wijziging van het product of in geval van de wijziging van de technische eigenschappen van het product moet Electrabel zo snel mogelijk op de hoogte worden gebracht en moet een nieuwe eSDS-fiche voor de goedkeuring van het product worden verstrekt.

De leverancier van stoffen - die als dusdanig zijn opgenomen in bereidingen of in artikelen - voldoet volledig aan zijn verplichtingen in het kader van de Europese Verordening (EG) n° 1907/2006 'REACH' van 18 december 2006 en de maatregelen die in toepassing van bedoelde verordening zijn getroffen en in de loop der jaren kunnen zijn geamendeerd.

¹² eSDS: extended safety data sheet (safety data sheet met blootstellingsscenario's)

¹³ R- en Z-zinnen volgens de Europese richtlijnen 67/548/EG en 99/45/EG

¹⁴ H- en P-zinnen volgens de Europese CLP-verordening 1272/2008/EG (H = hazard statement en P = precautionary statement)

Als fabrikant of importeur van stoffen zorgt hij meer bepaald, om de continuïteit van de activiteiten van Electrabel te waarborgen, voor de voorregistratie en de registratie van de stoffen voor het gebruik dat Electrabel ervan maakt, om de continuïteit van de leveringen en bijgevolg van de activiteiten van Electrabel te waarborgen. Bij ontstentenis daarvan waarborgt hij de naleving van deze vereiste door de fabrikant of importeur die zich upstream de bevoorradingsketen bevindt.

Hij brengt Electrabel op de hoogte van iedere eventuele beperking verbonden met de fabricage, het op de markt brengen of het gebruik van de stoffen die hij aan Electrabel levert en als dusdanig in bereidingen of in artikelen zijn opgenomen.

Als het gebruik van een stof die aan Electrabel wordt geleverd, aan een vergunning onderworpen is, zal hij, ten gepaste tijde, een vergunningsaanvraag bij het Europese Agentschap voor chemische producten indienen om de toepassing of toepassingen te dekken die Electrabel wil uitvoeren in het kader van zijn activiteiten; hij zal een kopie van deze aanvraag naar Electrabel versturen (REACH@electrabel.com). Zodra de vergunning is afgeleverd, zal hij ook een kopie van die vergunning alsook de bijgewerkte veiligheidsfiche aan Electrabel bezorgen.

De SVHC-stoffen (substances of very high concern) in de uitrusting moeten worden gemeld door de fabrikanten van deze uitrusting, conform de REACH-reglementering (art. 33).

De leverancier zal meer bepaald de update garanderen van de etikettering en van de veiligheidsgegevensbestanden voor de stoffen, om te waarborgen dat ze voldoen aan de toepasselijke reglementeringen (REACH-, CLP-verordening ...).

6. HYGIËNE

Het is verboden de sanitaire installaties (kleedruimtes, wasplaatsen, toiletten, ...) van Electrabel te gebruiken, tenzij deze expliciet door Electrabel ter beschikking worden gesteld. Bij het gebruik ervan dienen de elementaire regels van de hygiëne te worden nageleefd.

De aannemers die toelating hebben een werfwagen en/of loods op de Electrabel-terreinen op te richten, kunnen verplicht worden om de nodige sanitaire installaties voor hun personeel te voorzien, inclusief de chemische toiletten. Deze moeten proper worden gehouden. De opstelling en inrichting van deze wagens en loodsen dient men uit te voeren overeenkomstig de voorschriften afgesproken met de contactpersoon van Electrabel.

De aannemer is verplicht om de orde en de zindelijkheid op de werf te handhaven.

In de gebouwen, eigendom van Electrabel, mogen geen maaltijden worden genuttigd, tenzij op die plaatsen die daarvoor specifiek bestemd zijn, met zindelijke werkkledij en mits voorafgaand akkoord van de Opdrachtgever-Electrabel.

De juiste modaliteiten van alle ter beschikking gestelde lokalen en faciliteiten worden via de **'specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieumaatregelen eigen aan de entiteit'** – zie punt 10 – mee gedeeld.

De aannemer en zijn personeel mogen geen alcoholische dranken, drugs en andere verdovende middelen meebrengen of gebruiken. De toegang tot de werven is verboden voor iedere persoon die kennelijk onder invloed is.

7. MILIEUVOORSCHRIFTEN

De milieuvoorschriften opgenomen in de verschillende reglementeringen (zie hoofdstuk 2.2.) moeten strikt nageleefd worden.

7.1. Te verstrekken algemene informatie

De leveranciers en contractanten moeten het milieumanagementsysteem van Electrabel naleven; om dit te kunnen doen moeten ze een kopie vragen van de procedures en instructies en ze ook toepassen.

De leveranciers en contractanten moeten een beschrijving indienen van hun milieumanagementsysteem.

De leveranciers en contractanten moeten hun eigen personeel opleiden om de impact op het milieu te voorkomen en te verhelpen.

Voordat hij een activiteit aanvat, moet de contractant de milieuaspecten ervan identificeren, de belangrijke aspecten ervan bepalen en de mogelijke impact evalueren. Hoewel er geen unieke benadering bestaat om de milieuaspecten te identificeren, kan deze benadering bijvoorbeeld rekening houden met de continue en verspreide emissies in de lucht, de lozingen in het water en/of in de bodem, het gebruik van grondstoffen, van natuurlijke hulpbronnen en van energie, de plaatselijke problemen en de problemen in de onmiddellijke omgeving, het afval en de subproducten. Die benadering moet rekening houden met de normale werkingsomstandigheden, alsook de omstandigheden bij het aanvatten en het beëindigen van de werkzaamheden; bovendien zou deze benadering moeten aansluiten bij het milieumanagementsysteem van Electrabel.

De contractant moet een of meer procedures instellen, toepassen en regelmatig updaten om zijn personeel en de personen die onder zijn leiding werken te informeren over en bewust te maken van:

- a) het belang van het naleven van het milieubeleid van Electrabel, zijn milieuspecifieke procedures en de vereisten van het milieumanagementsysteem van Electrabel,
- b) de werkelijke of mogelijke, belangrijke milieuaspecten van hun werk en de positieve effecten voor het milieu van de verbetering van hun individuele prestaties;
- c) hun rol en verantwoordelijkheid bij het naleven van het milieubeleid, de procedures en de vereisten van het milieumanagementsysteem van Electrabel, inclusief de voorbereiding op de urgentiesituaties en de vereiste reacties;
- d) de mogelijke gevolgen van de afwijkingen van de milieuprocedures.

Aangezien deze bekwaamheid kan worden verworven door een initiële beroepsopleiding of door ervaring, moet de contractant de relevante bewijzen bewaren.

De contractant bevestigt:

- Dat hij, op eenvoudig verzoek van Electrabel, de samenstelling van zijn milieudienst actualiseert (naam, functie, telefoon, fax en e-mailadres);
- Dat hij, op eenvoudig verzoek van Electrabel, de beschrijving actualiseert van zijn milieumanagementsysteem waarin alle getroffen maatregelen zijn beschreven om de bekwaamheid op het gebied van milieu te verzekeren van al zijn diensten en, desgevallend, van zijn productieproces;
- Dat hij waarborgt dat de uitrustingen en technologieën die hij gebruikt, beantwoorden aan het principe van de duurzame technologieën en de verlaging van de impact op het milieu tot doel hebben.

7.2. Afval en overtollige materialen

De contractant bevestigt:

- Dat hij over een systeem beschikt dat bijdraagt tot het selectief sorteren, dat hij de evolutie van de markt volgt op het gebied van de verwerking van afval, en dat hij Electrabel hierover zal informeren.
- Dat hij de volgende hiërarchie respecteert om de afvalverwerking te optimaliseren:
  - Preventie
  - Hergebruik
  - Recyclage
  - Nuttige toepassing
  - Eliminatie

Dat hij bij de keuze van het centrum voor de verwerking van zijn afval de hierboven vermelde criteria respecteert.

Basisprincipe is en blijft: maximaal gescheiden afvalstromen. Op elke site bestaan containers of specifieke recipiënten voor de inzameling van de verschillende soorten afval.

Indien het in de bestelling gevraagd is, zorgt de contractant zelf voor de wettige en regelmatige afvoer van zijn eigen afval afkomstig van materialen en producten die hem toebehoren of van afval dat ontstaat tijdens de uitvoering van de werken. Hij bezorgt aan Electrabel de vereiste bewijzen met betrekking tot de ophaling en de verwerking van het afval. De contractant doet het nodige om te voorkomen dat het geproduceerde afval zich verspreidt in geval van slechte weersomstandigheden.

Als het geproduceerde afval inherent is aan de activiteit van de contractant en niet afkomstig van de installaties van Electrabel, dan is de contractant de producent van het afval en is hij er dus toe gehouden het beheer ervan te garanderen in overeenstemming met de geldende wettelijke voorschriften. Indien hij nalaat dit te doen, zal Electrabel het afval laten ophalen op kosten van de contractant.

Als het geproduceerde afval inherent is aan de activiteit van de contractant, maar afkomstig van de installaties van Electrabel, dan is Electrabel de producent van het afval en is het bedrijf er dus toe gehouden het beheer ervan te garanderen in overeenstemming met de geldende wettelijke voorschriften. De contractant is er evenwel toe gehouden de interne regels inzake afval, die van kracht zijn op de site, na te leven.

De contractant is ook verantwoordelijk voor de regelmatige verwijdering en het transport van de overtollige materialen afkomstig van zijn werken.

Afbraakmaterialen of -installaties die verkocht worden aan derden, dienen vóór de afbraak te worden geïnventariseerd. Bij die inventarisatie dient de toekomstige bestemming of de manier waarop ze zullen worden verwerkt, te worden vermeld en te worden voorgelegd voor goedkeuring aan de verantwoordelijke Electrabel.

7.3. Milieu-incidenten en -ongevallen

Ingeval van een incident dat een impact kan hebben op het milieu (rookgassen, dampen, morsen, contaminatie van de grond, contaminatie van rioleringen, van waterlopen, lawaai, ...) moet dat via het noodnummer 4444 gemeld worden om Electrabel onmiddellijk op de hoogte te stellen. Men dient zo snel mogelijk alle maatregelen te treffen om de schade te beperken.

Men dient de grootste aandacht te schenken aan de preventieve maatregelen om situaties die tot een milieuramp kunnen leiden, zoveel mogelijk te beperken.

Alle milieu-incidenten en ongevallen moeten geanalyseerd worden. Een feitenboomanalyse moet opgesteld worden. Aan de Opdrachtgever – Electrabel wordt zo snel mogelijk en uiterlijk één maand na het incident of het ongeval een rapport bezorgd.

Dit rapport zal minstens de volgende informatie bevatten:

- de datum en het tijdstip van het incident of het ongeval;
- de installaties waarin het incident of het ongeval zich heeft voorgedaan;
- de activiteiten die gewoonlijk op die plaats worden uitgeoefend;
- de omstandigheden van het ongeval;
- de analyse van de oorzaken van het ongeval;
- de getroffen maatregelen om de eventuele schade aan het milieu te herstellen;
- de aanbevolen preventieve maatregelen om te voorkomen dat een soortgelijk incident of ongeval zich opnieuw zou voordoen.

7.4. Bescherming van de bodem en het water

Tijdens de werkzaamheden zal de contractant alle maatregelen moeten treffen om de bodem- en watervervuiling te vermijden; deze maatregelen worden geïdentificeerd met de contactpersoon van Electrabel, in overeenstemming met de wettelijke vereisten en de interne voorschriften.

Het is verboden om eender welke gevaarlijke producten (solventen, chemische producten) te lozen in de rioleringen, in het koelwatercircuit of in het regenwatercircuit.

Als zich een klein lek voordoet, moeten maatregelen worden getroffen om de verspreiding te beperken en ervoor te zorgen dat het product door middel van een gepast product kan worden geabsorbeerd (absorberend materiaal, ...).

7.5. Verpakkingen

De leverancier moet de hoeveelheid verpakkingen zoveel mogelijk beperken en het gebruik van overtollige verpakkingen vermijden.

7.6. Rationeel gebruik van energie en grondstoffen

Als grote hoeveelheden grondstoffen (smeermiddelen, brandstoffen, proceswater, energie, perslucht) noodzakelijk zijn, moeten akkoorden met Electrabel worden gesloten om het verbruik ervan zoveel mogelijk te beperken. Alle energieverbruikers moeten na de werkuren worden losgekoppeld.

7.7. Opslag van brandstoffen op de bouwplaats en voeding van de machines

De noodzakelijke vrachtwagen voor de overbrenging van stookolie moet zich op de overtapplaatsen bevinden die op de reservoirs zijn aangesloten om eender welke vervuiling te vermijden in geval de slang zou breken of zich een andere gebeurtenis zou voordoen.

Alle laadposten voor mobiele reservoirs of brandstoftanks zijn geïnstalleerd op een waterdicht gemaakte bodem of een waterdicht gemaakt oppervlak. De eventuele vloeistofresten zullen door de contractant worden verzameld opdat ze de bodem niet zouden verontreinigen, noch het oppervlaktewater of grondwater zouden aantasten. De overbrenging gebeurt met behulp van pompen onder het strikte toezicht van een operator. De overbrenging via zwaartekracht naar mobiele reservoirs is verboden.

7.8. Schoonmaak van de arbeidsplaats

Op het einde van de werken moet de arbeidsplaats worden schoongemaakt; in het bijzonder moeten al het afval, alle producten en alle containers worden weggehaald.

8. PRAKTISCHE RICHTLIJNEN IN GEVAL VAN ARBEIDSONGEVAL

8.1. Algemene bepalingen

Ieder arbeidsongeval dient onmiddellijk gemeld en schriftelijk bevestigd te worden:

- aan de instanties, indien noodzakelijk, overeenkomstig de wettelijke bepalingen
- aan de plaatselijke IDPB¹⁵ (kopie aangifteformulier verzekering);
- aan de technisch verantwoordelijke van Electrabel of zijn afgevaardigde;
- aan de veiligheidscoördinator bij werken die ressorteren onder het KB 'Tijdelijke of mobiele bouwplaatsen'.
- De contractant zal het vaststellingformulier, dat als bijlage 5 is bijgevoegd, gebruiken om Electrabel te informeren. Dit formulier moet voor ieder ongeval worden ingevuld en binnen de vijf werkdagen worden verstuurd naar het e-mailadres safety-procurement@electrabel.com; ook iedere indicatie in verband met de effectieve duur van de arbeidsongeschiktheid moet worden meegedeeld.

De contractant is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het ongevalonderzoek.

Uiterlijk tien kalenderdagen na de datum van het ongeval zal een gedetailleerd verslag van het ongeval worden overgemaakt aan de betrokken afdeling van de plaatselijke IDPB van de Opdrachtgever – Electrabel. In dit verslag zullen minimaal worden opgenomen:

- een omschrijving van het gebeuren (plaats, omstandigheden, betrokkenen, schade);
- een feitenboomanalyse, van het ongeval in de zin van de wet;
- de preventie- en beschermingsmaatregelen die de contractant of de subcontractant denkt te nemen opdat een gelijkaardig ongeval zich niet meer zou voordoen.

Indien het om een ernstig ongeval gaat, zoals bedoeld in de zin van art.94bis van de Welzijnswet (04/08/1996) en Titel I, hoofdstuk III van de Codex (Koninklijk Besluit van 27 maart 1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk) art 26 §4, wordt het ongevalonderzoek gecoördineerd door de IDPB van Electrabel. Alle contractanten moeten hun volledige medewerking verlenen aan het onderzoek en het opstellen van het omstandig verslag zodat dit binnen de 10 dagen aan de toezichthoudende overheid kan worden overgemaakt. Dit houdt onder andere een actieve betrokkenheid van de werfleider en de preventiedienst van de contractant in, alsook het respecteren van de planning opgesteld door de IDPB van Electrabel.

Na ondertekening door alle betrokken partijen verifieert de IDPB van Electrabel de verzending door de contractant van het verslag naar de FOD WASO - Toezicht op het welzijn op het werk (= Technische Inspectie).

De kosten die de contractant maakt voor de deelname aan het ongevalonderzoek en de samenwerking met de IDPB van Electrabel mogen niet doorgerekend worden aan Electrabel.

Bij aanstelling van een externe deskundige worden de kosten pro rata gedragen door alle betrokken partijen.

In overeenstemming met de wettelijke voorgeschreven reglementeringen beschikt de contractant over de passende uitrustingen en over voldoende opgeleide personen om de lichtgekwetsten te verzorgen en eerste hulp bij ongevallen te verstrekken.

Elke verzorging van kwetsuren wordt zo vlog mogelijk gemeld aan de plaatselijke IDPB van de betrokken productiezone van Electrabel.

De Opdrachtgever-Electrabel zal de nodige informatie verstrekken over de te nemen maatregelen inzake eerste hulp en evacuatie van werknemers. De contractant zal deze informatie aan zijn werknemers en aan zijn eventuele subcontractanten en zelfstandigen meedelen.

¹⁵ IDPB Interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het werk

Zonder andere afspraken met de Opdrachtgever-Electrabel is iedere contractant verantwoordelijk voor de verzorging en de evacuatie van zijn gekwetsten.

8.2. Bijna-ongevallen

Bijna-ongevallen zijn incidenten zonder gevolg voor mens of milieu maar die wel hadden kunnen resulteren in echte ongevallen. Bijna-ongevallen moeten steeds gemeld worden aan de team manager van de contractant en de technisch verantwoordelijke van Electrabel, zodat onmiddellijk de nodige maatregelen kunnen worden getroffen om in de toekomst arbeidsongevallen met identieke grondslag te voorkomen.

Een feitenboomanalyse moet ook worden uitgevoerd en een kopie overhandigd aan de technisch verantwoordelijke van Electrabel binnen de tien kalenderdagen.

8.3. Incidenten

Incidenten moeten altijd gemeld worden aan de werfleider van de contractant en aan de verantwoordelijke voor de werkzaamheden van Electrabel zodat er onmiddellijk de noodzakelijke maatregelen kunnen worden genomen om te vermijden dat het incident in een ongeval ontaardt.

8.4. EHBO

Alhoewel het contractueel tot de verantwoordelijkheid van de contractant en zijn onderaannemers behoort om zelf de eerste hulp bij ongevallen en de verzorging van lichtgekwetsten of zieken te organiseren, kunnen zij bij ernstige gevallen of bij overmacht steeds een beroep doen op de eerstehulpverleners van Electrabel. De manier waarop contact kan worden opgenomen met deze personen is specifiek aan de site en wordt dan ook in de **'specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieumaatregelen eigen aan de entiteit'** – zie **punt 10** – verder uitgewerkt.

9. NOODSITUATIES

9.1. Noodnummer

Voor alle ongevallen, plots optredende ziekte, brand en andere noodgevallen, bel onmiddellijk het **algemene noodnummer**

4444

Dit nummer is altijd bereikbaar (ook buiten de diensturen en tijdens het weekend), weliswaar **alleen** van op een vast telefoontoestel dat zich in de installaties bevindt. Bij een rechtstreekse oproep naar het nummer 100 (112), zonder eerst 4444 te bellen, kunnen de hulpverleners van Electrabel de hulpdiensten niet zo snel mogelijk naar het slachtoffer gidsen.

Meld tevens elk ongeval onmiddellijk aan de team manager van de contractant **en** aan de verantwoordelijke voor de werkzaamheden van Electrabel.

9.2. Brandbescherming

9.2.1. Branddeuren

Branddeuren moeten steeds terug gesloten worden!

9.2.2. Preventie

Het openen van brandvaste doorvoeringen is enkel en slechts tijdelijk toegelaten om kabels en leidingen te leggen.

Het reinigen met water moet gebeuren met andere waterslangen dan diegene die voorbehouden zijn voor de brandbestrijding.

De evacuatie deuren moeten steeds volledig vrij zijn van obstakels.

Brandblussers, hydranten en haspels moeten steeds volledig vrij van obstakels en volledig zichtbaar zijn.

De brandbelasting of thermische belasting moet te allen tijde ZO LAAG MOGELIJK worden gehouden:

- door materialen met hoge thermische belasting (hout, papier, olie, licht ontvlambare producten) niet op te stapelen in de gebouwen;
- door de met olie doordrenkte absorptiedoeken steeds te deponeren in de speciaal voorziene gesloten metalen vaten (gevaar op zelfontbranding);
- door licht ontvlambare producten steeds te bewaren in een veiligheidskan, voorzien van een duidelijke etikettering en slechts kleine hoeveelheden ervan op te slaan.

9.2.3. Vuurvergunning

De vuurvergunning is een document dat naast de werkvergunning (Work Permit) aanwezig moet zijn op de werkpost tijdens werkzaamheden met verhoogd vlammpunt, zoals lassen, snijbranden, slijpen en roofingwerken. De vuurvergunning vermeldt de resultaten van een risicoanalyse en is slechts geldig voor één locatie en gedurende één dag.

Ze bevat ook voorschriften die moeten worden nageleefd om het ontstaan en de verspreiding van branden te vermijden (ook na de werkzaamheden) door de adequate bescherming van de arbeidsplaats.

9.2.4. Brandbestrijding

Eender wie, die een rookontwikkeling of een brand vaststelt, moet onmiddellijk het **noodnummer 4444** bellen om de situatie te melden.

Als de werknemer opgeleid is, mag hij, **zonder zichzelf in gevaar te brengen**, beginnen te blussen met het meest geschikte blusmaterieel (handblusser, muurhaspel, ...). Aangezien hij geen brandweerman is, is het sterk aanbevolen dat hij wordt bijgestaan door een andere opgeleide persoon bij de bestrijding van een brand in de installaties.

Na het gebruik van blusapparaten moet dit altijd en zo snel mogelijk aan de aangestelde of aan de technische verantwoordelijke van Electrabel ter plaatse gemeld worden.

9.2.5. Acties in geval van brandalarm

Volg de specifieke procedures die per site zijn uitgewerkt en terug te vinden zijn in de **'specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieumaatregelen eigen aan de entiteit'** – zie punt 10 – inzake waarschuwings- en evacuatiesignalen en verzamelplaatsen.

10. SPECIFIEKE VEILIGHEIDS-, GEZONDHEIDS- EN MILIEU- MAATREGELEN EIGEN AAN DE ENTITEIT

Hiervoor wordt verwezen naar de documenten die per zone op dezelfde website zijn vermeld.

11. BIJLAGEN

11.1. Bijlage 1

Document nr. 1a (in te vullen door contractor)

Schriftelijke verklaring van de contractant die naar het e-mailadres **Attestations-safety@electrabel.com** moet worden teruggestuurd

Ik, ondergetekende, ... (1),

gevolmachtigde van ..... (2),

verklaar de documenten en instructies van Electrabel Productie vervat in het „Algemeen veiligheids-, gezondheids- en milieureglement voor contractanten bij de uitvoering van opdrachten in opdracht van Electrabel Productie“ en de bijlagen te hebben ontvangen en gelezen.

De informatie erin vervat en de passende instructies in verband met onder meer risico's voor de veiligheid, de gezondheid en milieu zal ik, vóór de aanvang van de opdrachten, doorgeven aan mijn werknemers die opdrachten zullen uitvoeren in het kader van de Electrabel-opdrachten.

Ik heb de informatie evenals de passende instructies aan mijn subcontractant(en)

.....

.....

(na(a)m(en) van de subcontractant(en) invullen), inclusief zelfstandigen, bezorgd.

Ik bevestig uitgerust te zijn met het nodige materieel in overeenstemming met de ter zake bestaande wetgeving en de bepalingen van het „Algemeen veiligheids-, gezondheids- en milieureglement voor contractanten bij de uitvoering van opdrachten in opdracht van Electrabel Productie“ en over geschikt en lichamelijk bekwaam personeel te beschikken om de door Electrabel gevraagde opdrachten uit te voeren.

Verder ga ik ermee akkoord dat, indien ik de verplichtingen inzake het welzijn van de werknemers of inzake het respect voor het milieu niet naleef, Electrabel, na schriftelijke ingebrekestelling, alle nodige maatregelen kan treffen op mijn kosten. Dit kan zelfs gaan tot het verwijderen van de terreinen van Electrabel van mezelf en mijn medewerkers. Ik ben ertoe gehouden onmiddellijk ieder personeelslid te vervangen waarvan de opdrachtgever meent dat het de goede uitvoering van de opdrachten in het gedrang brengt door hetzij zijn ongeschiktheid, hetzij zijn slechte wil of zijn kennelijk wangedrag.

Ik verbind mij ertoe alle verplichtingen inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun opdracht, eigen aan de inrichting waarin mijn werknemers de opdrachten komen uitvoeren, na te leven.

De verantwoordelijke(n) voor de veiligheid voor de uit te voeren opdracht is (zijn):

..... (1)

te bereiken op het volgende telefoonnummer

...../.....

Ik verklaar dat mijn vennootschap gecertificeerd is

Certificaat	☐ ISO 9000	☐ ISO 14001	☐ OSHAS 18001	☐ VCA	☐ Andere (vul aan) .....
Einddatum geldigheid					

De attesten zullen op verzoek worden verstuurd.

In geval van wijzigingen verbind ik mij ertoe dit onmiddellijk mee te delen.

De contractant,

Datum:

Handtekening (3)

(1) Aan te vullen met naam en voornaam.

(2) Ingeval het een rechtspersoon betreft, in te vullen met de naam van de onderneming en het adres van de maatschappelijke zetel.

(3) Voorafgegaan door de woorden „gelezen en goedgekeurd“.

Document nr. 1b (in te vullen door subcontractor)

Schriftelijke verklaring van de subcontractor die naar het e-mailadres **attestations-safety@electrabel.com** moet worden teruggestuurd

Ik, ondergetekende, ... (1),

Gevolmachtigde van ..... (2),

verklaar de documenten en instructies van Electrabel Productie vervat in het 'Algemeen veiligheids-, gezondheids- en milieureglement voor contractanten bij de uitvoering van opdrachten in opdracht van Electrabel Productie' en de bijlagen, te hebben ontvangen en gelezen.

De informatie erin vervat en de passende instructies in verband met onder meer risico's voor de veiligheid, de gezondheid en milieu heb ik doorgegeven aan mijn werknemers die opdrachten zullen uitvoeren in het kader van de Electrabel-opdrachten verleend aan de contractant:

..... (naam contractant)

alsook aan mijn eventuele subcontractanten.

Ik bevestig uitgerust te zijn met het nodige materiaal in overeenstemming met de ter zake bestaande wetgeving en de bepalingen van het 'Algemeen veiligheids-, gezondheids- en milieureglement voor contractanten bij de uitvoering van opdrachten in opdracht van Electrabel Productie' en geschikt te zijn om de gevraagde werkzaamheden uit te voeren.

Verder ga ik ermee akkoord dat, indien ik de verplichtingen inzake het welzijn van de werknemers of inzake het respect voor het milieu niet naleef, Electrabel, na schriftelijke ingebrekestelling, alle nodige maatregelen kan treffen op mijn kosten. Dit kan zelfs gaan tot het verwijderen van de terreinen van Electrabel van mezelf en mijn medewerkers. Ik ben ertoe gehouden onmiddellijk ieder personeelslid te vervangen waarvan de opdrachtgever meent dat deze de goede uitvoering van de opdrachten in het gedrang brengt door hetzij zijn ongeschiktheid, hetzij zijn slechte wil of zijn kennelijk wangedrag.

Ik verklaar dat mijn vennootschap gecertificeerd is

Certificaat	☐ ISO 9000	☐ ISO 14001	☐ OSHAS 18001	☐ VCA	☐ Andere (vul aan) .....
Einddatum geldigheid					

De attesten zullen op verzoek worden verstuurd.

In geval van wijzigingen verbind ik mij ertoe dit onmiddellijk mee te delen.

De contractant,

Datum:

Handtekening (3)

- (1) Aan te vullen met naam en voornaam.
- (2) Ingeval het een rechtspersoon betreft, in te vullen met de naam van de onderneming en het adres van de maatschappelijke zetel.
- (3) Voorafgegaan door de woorden „gelezen en goedgekeurd“.

11.2. Bijlage 2

Beleidsverklaring **BE Productie**

Milieu

Verantwoordelijkheid en respect voor het leefmilieu behoren tot de basiswaarden van Electrabel. In al onze strategische keuzes en operationele beslissingen houden we rekening met de factor milieu. We stimuleren het rationeel gebruik van energie en grondstoffen met respect voor het evenwicht tussen Ecologie, Energie en Economie. We voorkomen en beperken de milieugevolgen van onze activiteiten. Dit geldt voor onze eigen activiteiten en in onze relatie met onze klanten en partners.

We maken onze verbintenis concreet door de volgende principes:

Invoeren

- We integreren het begrip duurzame ontwikkeling in onze projecten en nieuwe investeringen.
- We respecteren de milieuwetgevingen en -verbintenissen; we streven naar een onafgebroken verbetering van onze milieuprestaties.
- We ondersteunen klanten om hun milieudoelstellingen te bereiken.

Onder controle houden

- We inventariseren en volgen de milieugevolgen van onze activiteiten op.
- We bestuderen en voorkomen milieurisico's en ontwikkelen procedures om incidenten te beheersen.
- We voeren beleidsrichtlijnen en actieplannen in om de milieugevolgen van onze activiteiten te beheersen.
- We onderzoeken en bevorderen energie-efficiënte en milieuvriendelijke technologieën en processen.
- We streven naar preventie en valorisatie van nevenproducten en afvalstoffen.

Organiseren

- We zetten een milieunetwerk op met duidelijk omschreven verantwoordelijkheden en toereikende werkingsmiddelen.
- We stimuleren de betrokkenheid voor milieubescherming bij leidinggevenden en medewerkers en we voorzien in adequate milieuoopleidingen.

Communiceren

- We schenken aandacht aan de bezorgdheden en verwachtingen van de samenleving en we bieden gepaste antwoorden.
- We onderhouden een opbouwende dialoog met de overheden en milieorganisaties.
- We communiceren op regelmatige basis over de milieu-impact van onze activiteiten.

Wim DE CLERCQ
Directeur Productie en Aankopen België - Luxemburg

Het is jouw energie.

Electrabel
GDF SUEZ

1010330245 Versie 00 – Februari 2012
REGH.06.00.00.00.07

11.3. Bijlage 3

Beleidsverklaring BE Productie

Veiligheid en gezondheid

Onze medewerkers zijn onze waardevolste troef. Wij wensen dan ook een veilige en gezonde werkomgeving te creëren met als doel het welzijn te bevorderen, arbeidsongevallen, letsels en beroepsziekten maximaal te voorkomen en materiële schade te vermijden.

Daarom zullen we:

- de wetgeving, normen en reglementen inzake veiligheid en gezondheid toepassen;
- veiligheid prioritair maken in onze bedrijfsvoering;
- een zichtbaar engagement eisen van de hiërarchische lijn;
- een beleid voeren dat gericht is op preventie;
- onze veiligheidsresultaten regelmatig evalueren en de continue verbetering ervan nastreven;
- de zorg voor veiligheid en welzijn bij onze medewerkers, partners en contractors bevorderen.

Wim DE CLERCQ
Directeur Productie en Aankopen
België - Luxemburg

Het is jouw energie.

Electrabel
GDF SUEZ

0010302AF v00.00 – Februari 2012
BEGL06.00.00.00.09

11.4. Bijlage 4

Beleidsverklaring **BE Productie**

Nucleaire Veiligheid

Wij hechten het allergrootste belang aan de bescherming van alle medewerkers die betrokken zijn bij de exploitatie van onze kerncentrales, de bevolking en het milieu. Daarom steunen wij actief een krachtig beleid voor nucleaire veiligheid, dat optreedt bij alle fases van het exploitatieproces van onze centrales. Samen met onze partners en contractanten ijveren wij voor de praktische toepassing van dit veiligheidsbeleid dat gebaseerd is op de volgende principes:

Veiligheid = eerste prioriteit

- Wij laten veiligheid primeren op productie in alle omstandigheden.
- Wij maken dat veiligheid overal aanwezig is in alle operationele processen.
- We anticiperen op de wetten en reglementen inzake nucleaire veiligheid, passen ze toe en leven ze nauwkeurig na.
- Wij ontwikkelen en bevorderen een veiligheidscultuur van een hoog niveau.

Veiligheid = continu verbeteringsproces

- Wij bepalen doelstellingen en bijbehorende actieplannen om de nucleaire veiligheid op continue wijze te verbeteren.
- Wij evalueren permanent het veiligheidsniveau van onze activiteiten en vergelijken ze met de beste praktijken en internationale normen.
- Wij betrekken al onze medewerkers bij deze aanpak voor een continue verbetering en letten er op dat ze er actief aan meewerken.

Strenge controles

- Wij voeren een constructieve dialoog met de overheden en veiligheidsinstellingen, en ook met de andere betrokken partijen.
- Wij meten voortdurend de doeltreffendheid van de toepassing van ons veiligheidsbeleid.
- Wij laten regelmatig externe audits en internationale vergelijkingen uitvoeren.

Jan TRANGEZ
Directeur Kerncentrale Doel

Wim DE CLERCQ
Directeur Productie en Aankopen
België - Luxemburg

Het is jouw energie.

3310383247 v001.00 – Februari 2012
BE-GA-28 v0.20.03.00

11.5. Bijlage 5

☐ ELECTRABEL ☐ CONTRACTANT (firmanaam)	VASTSTELLING VAN EEN ARBEIDSONGEVAL	Datum en tijdstip .../.../..... ..u...
1. Persoonlijke gegevens van het slachtoffer		
Naam: ..... Voornaam: ..... Leef tijd: ..... jaar Geslacht: ☐ M ☐ W		☐ Zone:GDP - Doel - Tihange - Noord - Sud - M&S - Hoofdzetel - Laborelec
Ziekenfonds (+ adres): ..... INSZ (Rijksregisternummer): _ _ . _ _ . _ _ - _ _ . _ _ . _ _		☐ Entiteit:..... ☐ Dienst:.....
2. Ongeval		
☐ Arbeidsongeval ☐ Ongeval op weg van of naar het werk Gaat het om een verkeersongeval? ☐ Ja ☐ Nee Dag: ..... Datum: .../.../..... Tijdstip: .....u..... Straat - Nr. - Plaats (specificeer locatie):..... ..... Postcode: ..... Gemeente:.....		Was het slachtoffer op zijn/haar gebruikelijke werkplek? ☐ Ja ☐ Nee Was het slachtoffer uitzonderlijk op een andere werkplek? ☐ Ja ☐ Nee → Indien ja, waarom?..... ..... Tijdstip van de werkonderbreking: ...u...
3. Beschrijving van het ongeval		
Omschrijf waar het slachtoffer zich bevond op het moment van het ongeval (bv. werf, machinezaal, kantoor, magazijn, bij een klant, enz.):..... ..... Beschrijf welke activiteit of taak het slachtoffer uitvoerde op het moment van het ongeval (bv. constructie, verplaatsing, onderhoudswerken, funderingen leggen, afbraak, enz.):..... ..... Beschrijf nauwkeurig de omstandigheden die aanleiding hebben gegeven tot het ongeval (bv. uitglijden, controle verloren over een voertuig, verkeerde beweging, agressie, gevaarlijk product, enz.) evenals ALLE voorwerpen die bij het ongeval een rol hebben gespeeld (bv. gereedschap, uitrusting, voorwerpen, instrumenten, enz.):.....		Beschrijf wat het slachtoffer deed op het moment van het ongeval (bv. een ladder beklimmen, zitten, lopen, een gemotoriseerd voertuig besturen, enz.):..... .....
4. Verantwoordelijke derde: ☐ Ja ☐ Nee		
Naam: ..... Voornaam: ..... Adres: .... Telefoon:		Nummer verzekeringspolis: Betrokken voertuig (inschrijving – merk – type): ..... Indien PV, nummer:..... Opgesteld door ..... op .../.../...
5. Getuigen: ☐Ja☐Nee		
	☐ EBL ☐ Andere	☐ EBL ☐ Andere
Naam		
Voornaam		
Adres		
Taal		
6. Zorgverlening		
Werd er medische hulp verleend? ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ter plekke – door wie? ..... ☐ Door een geneesheer (naam, adres + RIZIV-nummer):		Tijdstip van de hulpverlening: ...u... in de hoedanigheid van: ☐ verpleger ☐ hulpverlener
☐ In een ziekenhuis – welk? (naam + adres):.....		

11.6. Bijlage 6

ONZE REGELS DIE LEVENS REDDEN

VOOR WERKNEMERS
VAN DE GROEP,
UITZENDKRACHTEN
EN CONTRACTANTEN

DOELSTELLING

NUL DODELIJKE ONGEVALLEN

**Ik loop niet onder een last.
Ik blijf niet staan onder een last.**

Voor het uitvoeren van werken met een hittepunt controleer ik of er geen brand- of ontploffingsgevaar is.

Ik blijf uit het traject van voertuigen of machines.

Voor het uitvoeren van werken controleer ik de afwezigheid van energie (mechanisch, chemisch, elektrisch, vloeistoffen onder druk, enz...).

Ik bevestig mijn veiligheidsharnas wanneer ik hoogwerken uitvoer.

Ik bedien de telefoon of andere telecommunicatiemiddelen niet aan het stuur.

Ik daal enkel af in een sleuf wanneer er een aangepaste beschoeiing is aangebracht.

Ik rijd niet onder de invloed van alcohol of drugs.

Alvorens een besloten ruimte te betreden, ga ik na of de atmosfeer tijdens de volledige interventie gecontroleerd en bewaakt wordt.

GDF SUEZ

BY PEOPLE FOR PEOPLE